



Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

TARTUS

OKTOOBER 1938

Nr. 10

Skautlike organisatsioonide ühinemisest.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonide arenemise suunast kirjutab „Kaitse Kodu“ 17-ndas numbris Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor kolonel J. Vellerind kokkuvõtlikult järgmist:

Kaitseliidul on põhikirja (§ 1) järgi täita pidevaid kasvatuslikke ülesandeid, ja seda peale oma otseste liikmete just üldrahvuslikus ulatuses, nimelt kodanikes isamaaliste ja rahvuslike tunnete süvendamine ja rahva kehalise kasvatus arendamine. Siit väljudes seabki KL põhikiri (§ 6) üles nõude, et Kaitseliit organiseerib noortest kodanikest eriorganisatsioonid, mille eesmärgiks on kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks ning kasulikeks Eesti kodanikeks. Sel alusel on ellu kutsutud vastavalt sugupooltele kaks noorte eriorganisatsiooni — Noored Kotkad ja Kodutütred.

Kummagi eriorganisatsiooni laad, kasvatuslik eesmärk ja süsteem on kindlaks määratud sellekohastes põhimäärustes. Aluseks ja omaks on neis võetud skautlik kasvatus süsteem ja skautlikud põhimõtted.

Põhimääruste järgi võib Noorte Kotkaste üksusi asutada iga Kaitseliidu üksuse juurde, alates malevast kuni Kaitseliidu rühmani.

Selline Noorte Kotkaste üksuste organiseerimine tihedas sõltuvuses KL vähemate üksustega ei ole tegelikkuses andnud tagajärgi. Tegelikkuses on kujunenud side ja sõltuvus vaid suuremate üksuste ulatuses, s. o. KL ja Noorte Kotkaste malevate ja osalt veel ka malevkondade juhatuste juures.

Kodutütarde põhimääruste koostamisel on selles suhtes oldud rohkem ettenägelik. Noorte Kotkaste organisatsiooni sõltuvusse seadmine juba KL rühmade ja kompaniidega on olnud ja on esimese kui eriorganisatsiooni iseisva arengu asjatu piiramine.

Elujõulisse noorte eriorganisatsiooni kuulub kaheksaüksnes koosseis: esiteks noored oma üksustes ja teiseks vanemad ning täiskasvanud kas juhtimise või abistamise ülesannetega. Arusaamatusi ja segadusi on tekitanud asjaolu, et noorte eriorganisatsiooni täiskasvanud tegelaste suhtes KL üksuste juhatuste poolt on püütud käsitleda nõuet, et nad kõik olgu ühtlasi ka KL otseiseiks liikmeiks, kõigil KL kodukorras ettenähtud aluseil. See nõue tuleb kaotada. Nagu ei ole õige arvata noorte eriorganisatsioonis tegutsemist sundlikuks üldkohuseks igale kaitseliitlasele, nii ei ole see õige ka vastupidiselt. Liikmeks olemist Kaitseliidus ja ta noorte eriorganisatsioonis tuleb võtta eraldi seis- ja olukorradena, mitte üksnes noorte, vaid ka noorte eriorganisatsioonis tegutsevate vanemate isikute suhtes. Viimaste kuulumine liikmetena noorte eriorganisatsiooni toimugu tingimusil ja nõudeil, mis olgu ettenähtud eriorganisatsioonil omas korras.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde senioleavad üksused on rõhuvas enamuses ellu kutsutud ja tegutsevad koolides; samuti on ka juba rõhuvas enamuses nende koolide arv, kus need üksused on ellu kutsutud. See on hea ja tähendab seda, et meie noorte kasvatuses koolide ja organisatsioonide kaudu sammutakse ühist suunda. Õppenõukogud koolides on uute noorsoo-organisatsioonide ellukutsumisel ilmutanud õige ühist arusaamist selles, et tõhusaimat täiendust kooli kasvatusel annab just noorte organiseerimine skautliku kasvatusesüsteemi alusel, ja seda käsikäes meie üldrahvusliku vabatahtliku omakaitse organisatsiooniga. See koolide seisukoht ja tegevus on olnud ja on mõjuvaks teguriks Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonide ulatuse, juhtkonna ja osalt ka ilme kujunemisel. Noorte Kotkaste ja Kodutütarde üksuste kujunemine ja tugenemine koolivõrgule on üheks põhjuseks, miks need noorte organisatsioonid oma tegevuses ei saa sõltuda KL vähematest üksustest allpool malevate juhatusi. Tiheda koostöö ja abistamise vahetõttu ei tohiks iseenesestmõistetavalt aga puududa ka iga vähimagi KL üksuse ja KL noorte eriorganisatsiooni üksuste vahel.

On vajaline anda Noorte Kotkaste ja Kodutütarde üksustele küllalt iseisvad võimalused eriala juhtivate keskuste (Noorte Spordiliit, E. Noorte Punane Rist, Maanoored) tegevusest osavõtuks.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioone ei tuleks mitte üksnes avardada neisse kuuluvate noorte üksuste asutamise võimaluste suhtes, vaid samuti noorte kasvatuslikku tegevust juhtivate, organiseerivate või abistavate vanemate tegelaste rohkema ja süstemaatilise kaasatõmbamise suhtes. On olnud kuulda avaldusi, et Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonid

nende praeguse ehituse juures ei andvat küllalt huvitõstvaid võimalusi vanemaile tegelasile noorte tööle kaasaaitamiseks. Noorte tööst, eriti skautlikul alal, huvitatud ja kaasaaitavaid tegelasi leidub meil küllaltki. Ilma KL poolt süstemaatiliselt organiseerimata on ellu kerkinud mitmeid noorte kotkaste sõprade seltse ja vanemate kogusid. Nende senine abistav tegevus on küllaltki tunnustatav, kuigi need seltsid ja kogud pole organiseeritud üleriigiliseks esinduseks ja nende tegevust pole ühtlustatult õhutatud ja suunatud. Samuti on Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonidel paralleelsete skautlike organisatsioonide juures veelgi rohkemal määral vanemaid tegelasi koondunud ja end innukalt rakendanud noorte tegevuse juhtimise, organiseerimise ja abistamise ülesandeile. Viimaste tegelaste seas on kohtadel juhtivalt tegevuses märgataval arvul sõjaväelasi. Viimased ometi peaksid kaasa tundma Kaitseliidu poolt kehasatavale rahva vabatahtlikule omakaitse tahtele ja otstarbekohaseks pidama selle tahte õhkkonda kõigi skautlike organisatsioonide koondamist ja endal seal töötamist. Tegelikult aga hoidutakse sellest, sest Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonides puuduvat neile vastav huviline kaasaaitamise ja kaasaraäkimise võimalus. Nimelt ei kuulu noorte kotkaste sõprade seltsid orgaaniliselt oma vastavate noorte organisatsioonide külge ega ole õigustatud ning kutsutud seal noorte tegevuse suhtes kaasa rääkima.

Eks need väited vihja paranduste vajadusele? Noorte kotkaste sõprade seltse, kogusid ja muid sääraseid koondusi tuleb tegevuses elustada, uusi ellu kutsuda ja organiseerida üleriigiliseks esinduseks, kellele anda kaasaotsustaja osa Noorte Kotkaste või Kodutütarde organisatsiooni tegevuse juhtimises. Otstarbekohane on luua selline olukord ka selleks, et kõik meie skautlikud organisatsioonid leiaksid endale sobivaks ühise koondumise KL juurde sugupooltesse jaotatult üheks võimsaks ja lahkkelideta noorte eriorganisatsiooniks.

Seltskonnas on osalt tekkinud arvamine, nagu oleksid Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonid majanduslikult, võrreldes teiste noorsooorganisatsioonidega, väga heas seisukorras, sest neil on juba selles toeks Kaitseliit ja Naiskodukaitse oma jõududega ja suurte varandustega. On tõsi, et noorte organisatsioonide Kaitseliidu juures olemisel on oma suured plusid, ja seda nimelt meie noorte kasvatuseks vajalise ideoloogilise seisundiga ja ka majandusliku toetuse alal KL ja NKK jõudude ja varanduste poolest. Tähendatud jõududel ja varandustel, eriti ruumidel, on aga omad otsesed suured ülesanded ja nad ei saa olla alatiselt ühiseks kasutamiseks noorte organisatsioonidega. Oma ruumide, sisustuse ja abinõude tähtsus on aga noorte organisatsioonide tegevusele õige suure tähtsusega. Sel alal Noorte Kotkaste ja Kodutütarde olukord on suhteliselt teiste noorsooorganisatsioonidega pigem piiratud kui lahe. Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonid on

liiga piiratud oma majanduslikus tegevuses ja ettevõtlikkuses, sest see kõik peab sündima Kaitseliidu nimel ja kaudu.

Arvata on, et noorte eriorganisatsioonide majanduslik iseseisvus, ühenduses ka sõprade seltside kaasatõmbamisega sellesse, annab neile majanduslikust küljest palju soodustusi juurde. Fondide loomine, annetuste tegemine, pärandamine jne. peaks sellega leidma ka soodsama pinna.

Seesugust laialdast ja mitmekesist arenemist ning vajalist iseseisvust Kaitseliidu noorte eriorganisatsioonidele ette nähes tõuseb muidugi küsimus, kuidas ja missugusesse sõltuvusse need eriorganisatsioonid peaksid siiski jääma Kaitseliiduga või Naiskodikaitsega. Kooseluline ja teatud ulatuses ka orgaaniline sõltuvus peaks kindlasti jääma üleriigiliselt ja ka malevate ning ringkondade keskustes. Sellest seisukohast kinnipidamine ei kergita esile võimuküsimusi ja võimaldab head koos- ja ühistööd noorte üksusi enda juures hoidvate organisatsioonide ja nende üksuste tegevust juhtivalt hõlmava organisatsiooni vahel.

Noorte Kotkaste organisatsiooni ellukutsumise põhjuseks oli eesmärk tõmmata sellesse kõiki Eesti skaute ja luua nii KL juures ühine meie vaadete ja olude kohane skautlik organisatsioon. Minu arusaamise järgi seda eesmärki ei ole seni saavutatud peamiselt selle tõttu, et Noorte Kotkaste organisatsioonile ei ole antud seda ulatust ja iseseisvust, mis võimaldaks temaga vabatahtlikult liituda teistel skautlikel organisatsioonidel. Seda ulatust ja iseseisvust on võimalik anda, ilma et Kaitseliit seejuures oma mõjustust kaotaks; ümberpöörduvalt, tal avaneks võimalus ulatuslikumalt täita seda temale põhikirjaga pandud suurt ülesannet. Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonide suurema arengu vajadus nõuab seniste juba kitsastena tunduvate piiride ja vähese iseseisvuse avardamist, muidu see asjaolu moodustab ühe olulise takistuse meie skautlike noorte suunamises ühise organisatsiooni kujusse ja juhtimise alla kui ka mitmete seltside või kogude huviga kaasaaitamises meie skautliku liikumise levikule ühe juhtiva keskuse kaudu.

Mõne aasta eest asetleidnud läbirääkimistel Noorte Kotkaste ja skautide organisatsioonide ühendamise asjas on kõva lahkeli sünnitanud ühendatud organisatsiooni nimetuse küsimus. Mina mõistan, et „skaut“ on üldnimetus ja „noorkotkas“ meil antud erinimetus. Seega eesti skautide organisatsioon „Noored Kotkad“, eesti skaudid nimetusega „noorkotkad“. Teine osa eesti skaute ja nende organisatsioon on meil seni aga ilma erinimetuseta.

Mõnelt poolt avaldatud arvamine, nagu ei oleks skautide kuulumine KL juurde ja hooldamisele võimalik viimase organisatsiooni sõjalise iseloomu tõttu, on täiesti ekslik. Skautlikus kasvatuses ja tegevuses on juba eneses sees kõik sõjalise kasvatuses elemendid ja oskuste omandamised, ka laskeosavuse omandamise näol. Skautlik liikumine hoidub aga küll oma programmi paigutamast sõjalist õppust selle otsese nimetuse all, sest liikumise eesmärgiks on

ikkagi rahupüüe, kuid selle juures ei kästa käsi sugugi rüppe panna, vaid just olla — alati valmis!

Hiljuti Eestis viibinud inglise skautide juhtiv tegelane Mr. J Wils on ei arvanud ühele skautide organisatsioonile sellest mingit pahet, kui ta on KL juures ja selle toetamisel. Ta avaldas isegi arvamist, et miks Kaitseliit ei võiks Noorte Kotkaste ja Eesti Skautide Maleva üksustesse suhtuda ühesuguse toetusega. Jutt oli siin just ka otsesest laskespordi alal abistamisest KL poolt. Minugi arvates on võimalik leida ja ellu viia moodus, kuidas kõik meie skautlikud noored oleksid koondunud oma üksustes KL juurde ja viimane suhtuks neisse ühesuguselt isalikult.

Ei oleks sugugi õige noorte eriorganisatsioonide arendamises piirduda ainult Kaitseliidu kui organisatsiooni omade erihuvide silmaspidamisega meie noorte organiseerimise ja kasvatamise alal. Üldhuviks ja eesmärgiks on kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveteks, tublideks, teovõimelisteks, kohusetruudeks ja elurõõmsateks inimesteks ning riikliku meelsusega ja kõlbelise tahtejõuga Eesti kodanikeks. Aatelise kaitseliitlase kasvatamine mahub täiesti kasvatus üldhuvidesse. Nende üldhuvide seisukohalt nüüd, kus meie ühiskondlik elu ja tegevus on tervenemas ning kooskõlastumas, on küll talumatu, et meie skautlikud organisatsioonid tegutsevad killustatuna ja omavaliste teravate lahkkelidega. Skautlike organisatsioonide koondumine Kaitseliidu juurde on ammune siht. Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonide vastav väljaarendamine ja senisest pisihõõrumiste pinnast kõrgemale tõusmine peaks selleks peagi looma soodsa ja vastuvõetava olukorra. Võiks seada vormeli, et kõik skautide ja noorte kotkaste sõprade seltsid liituvad ja loovad oma esindused KL malevate juurde ning keskesinduse KL juhatuse juurde. Need esindused koos KL ja NKK esindajatega ja noorte üksusi juhtivate tegelastega võtaksid osa majanduslikust korraldusest ja noorte eriorganisatsioonide peastaapide ja maleva ning ringkonna juhatuste moodustamisest. Noorte üksused allpool malevaid jääksid oma koosseisudes püsima.

Toimetuselt.

Need mõtted ja seisukohad nõuavad tõsiselt tähelepanu. Eriti praegu, kus on teostumas meie skautlike organisatsioonide ühinemine, nagu selgub ajakirjandusele antud informatsioonist Haridusministeeriumis peetud koosoleku kohta.

Ühinemisel tuleks kõigepealt kindlasti arvestada ühte: meie ühine skautlik organisatsioon erineks välismaistest selle poolest, et tema ridadesse juba algusest kuuluks vastava-ealistest noortest tunduvalt kõrgem protsent kui kuskil mujal,

tulevikus aga kuuluksid peaaegu kõik meie noored. See kohustab väga tõsiselt arvestama rahvusriiklike ülesandeid. Ei saa seepärast jääda organisatsiooni juhtimisest eemale Haridusministeerium, kelle otseseks ülesandeks on noorsoo kasvatus eest hoolitsemine ja selle suunamine. Niisamuti peab jääma side Kaitseliiduga kui NK organisatsiooni looja ning meie suurima seltskondliku organisatsiooniga, kes on täitnud ja täidab suuri kasvatuslikke ülesandeid.

Ühinemise küsimust tuleks mõlemal poolel võtta esioones meie noorte ja nende kasvatuse seisukohalt, alles teises järjekorras võiks kerkida esile organisatsioonide erihuvisid. Selge on seepärast, et ühinemise puhul tuleb teha kompromisse. Ja siin ongi suur tähtsus erapooletu kõrvaltvaataja ning noorte huvisid arvestava noortejuhhi seisukohtadel. Nende seisukohtade arvestamine hõlbustaks ühinemist, tehes seda ühele poolele kergemaks, aga ta oleks vajalik ka NK organisatsiooni enda seisukohalt

Ühinemisel jäägu NK seniselt KL eriorganisatsiooniks, kuid iseseisvamana. Tuleks rakendada KL kodukorra § 3, mis võimaldab juriidilise isiku õiguste andmist eriorganisatsioonile. Muidugi saaksid neid õigusi kasutada organisatsiooni täiskasvanud liikmete koondised — Peastaap ja malevate staabid või Keskvanematekogu ja vanematekogud. Vahest olekski loomulikuks teeks vanematekogudele vastuturikkamate ülesannete usaldamine majanduslikes küsimustes ning juhtkonna moodustamisel ja kogude koosseisu täiendamine sõprade seltside esindajatega. Nii leiaksid rakendust olevad ja loodavad sõprade seltsid. Sellega ühenduses tuleks muuta ka vanemate juhtide valimise ning kinnitamiseks esitamise korda, jättes selle organisatsiooni sisemiseks asjaks. Selline muudatus oleks osalt juba kujunenud olukorra fikseerimiseks. Üldse tuleks Põhimäärustes piirduda sellega, mis on osutunud eluliseks. Nii jääks ära rühmade kohuslik kuulumine kohalike KL üksuste juurde, mis siamaale pole andnud märkimisväärseid tulemusi, küll võib aga olla vahel arusaamatuste põhjustajaks. Niisamuti peaks jääma vabatahtlikuks NK vanemate tegelaste kuulumine KL. Seda just töö huvides.

Eelnev ei taha olla kindlaks ettepanekuks, mille esitamiseks siin pole koht, vaid ainult tähelepanu juhtimiseks võimalustele. Mõningail küsimustel on peatutud 1938. a. „Kotka“ esimeses numbris. Seal toodud seisukohad leidsid siis pooldamist ja pole põhjust arvata, et vahepeal midagi oleks muutunud.

Kaitseliidul pole karta, et NK organisatsiooni iseseisvamaks muutumine kuidagi tuleks kahjuks neile kõrgetele eesmärkidele, mida peeti silmas organisatsiooni loomisel ja mida on arvestatud siamaalises tegevuses. Seda tagab NK juhtkonna koosseis ja organisatsioonis valitsev vaim. Niisamuti pole põhjust arvata, et vahekorral Kaitseliiduga võiks muutuda külmemaks. Otse vastupidi: tuleb oodata,

et võimuküsimuste kadudes tihenevad seesmised sidemed, mis loodud siamaalse koostöö kestel. Ja sõprade seltsise kutsumine majandusliku toetaja kohalt kaasakõnelejaks ka organisatsiooni juhtimisel virgutab kindlasti seltse siamaalset veel innukamale tegevusele. Niisamuti tuleks asjale ainult kasuks kooli kaastöö tunnustamine ka vormilisest küljest. On ju tegeliku töö kandjaiks kohtadel esioones koolitegelased ja just sellele ning rühmade kuuluvusele koolide juurde võlgname esioones tänu organisatsiooni sisulise töö arenemise ja liikmete arvu tõusu eest.

Teisest küljest pole Eesti Skautide Maleval põhjust oletada, et ühinemine võiks pidurdada meil skautlikku liikumist, nagu vahel mõista antakse. Noorkotkaste siamaalne tegevus kõneleb ise enda eest. Ja kindlasti peaks suudetama koos juba algusest peale vähemalt seda, mis on tehtud lahus minnes. Ning, tahame uskuda, tulevikus palju enam. Suurtes küsimustes lahkuminekuid ei tohiks olla. Vaja ainult saada üle pisiasjadest. Seda peaks hõlbustama sageli rõhutatav skautlik vaim. Olgu neist pisiasjadest nimetatud kas või siamaale esiletoodud nime- ja vormiküsimusi. Esimese lahendamise kol. Vellerinna ettepaneku alusel peaks rahuldama mõlemaid pooli. Vormi asjus aga tuleks kõigepealt arvestada meie olusid ja kaaluda ka rahvuslike sugemete põimimise võimalusi riietusse. Skautide vormi erinevusi maade järgi nii värvilt kui lõikelt on ju küllalt, ja ühtegi vormi pole seepärast loetud mitteskautlikuks. Sedasama tuleb ütelda välismärkide kohta. Et mitte minna otsima näiteid kaugelt, tuletagem vaid meelde Soome skautide pluuivärve, kolme erinevat püksilõiget, talivormi siniruudulist ning erilõikega pluusi ja pikki norra lõikes pükse, sama vormi mütsi ning juhtide suusamütsi-laadilist peakatet. Ja Joukahaie, Lemminkäise, Ilmarise, Väinämöise ning teisi märke või Mannerheimi sõlge.

Ühinemisel poleks tegemist ainult järeleandmise ja võib-olla koguni kaotustega, vaid organisatsioonid vastamisi täiendaksid teineteist. Skaudid tooksid kaasa neile rohkem omast uljust, osalt välismaise skautluse tegelikku tundmist ja katoliiklikumat suhtumist skautluse alustesse, noorkotkad seevastu viimaste vabamat tõlgitsust, püüdu omapärale välimuses ja töös, pedagoogilist joont ning vahet enam puhtuse ja korra hindamist ning välise kasvatuse harjumusi. Kokku-

sulatatult see kõik rikastaks organisatsiooni.

Kõneldes ühinemisest ei saa salata, et paralleelsete organisatsioonide olemasolu siinamaale on tulnud kasuks meie skautlikule liikumisele. Ilma endivahelise võistluseta poleks skaudid jõudnud praeguse liikmete arvuni, poleks organisatsioonides ka sisulist tööd nii hoogsalt tehtud. Kui seejuures on tekkinud arusaamatusi ja vahel isegi teravusi, siis pole need kuni viimase ajani tunduvalt vähendanud tehtud töö väärtust. Ja praegu tehakse kohadel ettevalmistusi algavaks tööhoajaks. Seda ei tuleks häirida.

Nüüd, kus näib olevat tulnud aeg ühise skautliku organisatsiooni loomiseks, et hoiduda liigest jõukulutusest juhtivates keskustes ja kaotada viimasel ajal ilmnenud ebaterveid nähtusi võistluses, on kindlasti mõlema poole tegelaste ühiseks sooviks: Ärgu rutatagu ühendamise aega, kuni pole kaalutud kõiki võimalusi ühinemiseks.

Kõige selle eelduseks on muidugi, et asjaosalised võtavad küsimust vajalise

tõsidusega ja asuvad tema lahendamisele skautlikus vaimus. Siin on siiski tegetmist küsimustega, mis vajavad aega küpsemiseks. Kõigepealt pole nähtavasti veel ühinemise mõttega harjutud, nagu paisatab mõningatest sõnavõttudest. Ühinemisest on oodata võitu siis, kui selle teostamiseks on ette valmistatud ja üksteist rohkem tundma õpitud, milleks ühtedel siinamaalses pinevas töös oli vähe aega ning võimalusi, teised ei näinud tundvat vajadust. Ja olulisemaks ettevalmistuseks on noortes ühtekuuluvuse tunde kasvatamine ning vastastikuse lugupidamise äratamine, mis heal tahtmisel ei tohiks raskusi teha. Ühtlasi võimaldatagu ühinemisküsimustes kaasakõnelemist ka tegeliku töö juures olijail, kes võiksid anda kasulikke näpunäiteid.

Kui nende eeldustega asja juurde minnakse, on loota, et ühinemine teostub, ilma et keegi tunneks end kõrvale tõugatud või unustusse jäetud olevat. Ja seda ei tohiks sündida, sest kõigepealt ja kõige enam vajame noorte tegevusse rakendamiseks just juhte.

Noored Kotkad ja Kodutütred.

Mõtteid ühisest noorteorganisatsioonist.

Kolonel J. Maide.

„Noored on meie tulevik“, see on tunnustatud tõde kõikide rahvaste juures. Sellest tõekspidamisest väljudes kõik rahvad pühendavad tänapäeval suurt tähelepanu oma noorsoo kasvatamisele, iga rahvas ja riik oma vaadete ja sihtide kohaselt.

Kui tuletada meelde aegu aastat kümme või isegi vähem tagasi, siis peame kahetsusega tunnistama, et meil Eestis noorsoo kasvatamises puudus ühtluse põhimõte ja kindel korraldav käsi. Meie noorte elu tihti mürgitasid Eesti riigile ja rahvale võõrad vaated ja meile mitte omased eeskujud. Ka tolleaegsed skautlikud noorsoo-organisatsioonid ei suutnud oma ridadesse koondada kuigi palju noori ega ükski neist kujuneda tugevaks ideeliseks suunanäitajaks organisatsiooniks eesti noortele. See oli aeg, kus riikliku võimu kõrval tekkis tungiv tarvidus eraalgatuslikult vajaliku rõhuga asuda lähedale meie noorsoo küsimusele, näidata meie noortele õiget kasvamise ja arenemise suunda ja takistada istutamast meie noorte hingesse vaimu ja vaateid, mis kunagi pole kandnud ega kannu ka tulevikus Eesti riiki ja rahvast.

Kuna Kaitseliidule ta põhikirja alusel on pandud ülesandeid ka noorte organiseerimise alal, mille eesmärgiks on kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks ning kasulikeks Eesti kodanikeks, siis Kaitseliidu Keskjuhatus leidis end kutsutud ja kohustatud olevat ka noorte küsimust oma asjaks võtma. Asuti Noorte Kotkaste ja Naiskodukaitse kaasabil Kodutütarde organiseerimisele, mille tulemusi meie kõik näeme tänapäeval. Need organisatsioonid kasvavad kiiresti. Arvuliselt neist jäid varsti maha isegi vanemad noorte-organisatsioonid — Skaudid ja Noorsepad. Tänapäeval Noored Kotkad aga ületavad skautide arvu umbes kolmekordselt ja Kodutütred Gaidide arvu umbes kümnekordselt. Riigi juhtivad jõud ja rahva avalik arvamine on ainult kiitvalt rääkinud Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonist, mis lühikese ajaga on kujunenud noorte elus suurimaks koondiseks.

Mis on siis olnud selleks jõuallikaks, mis Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonidel on võimaldanud lühikese ajaga märgatavalt mööda sammuda teistest skautlikel alustel töötavaist organisatsioonidest? Kahtlemata on olnud selleks jõuallikaks eeskätt meie rahva, meie lastevanemate rõhuva enamuse hea hinnang ja pooldav suhtumine Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonidesse ja teiseks, Noorte Kotkaste ja Kodutütarde hõlmamine Kaitseliidu ja Naiskodukaitse poolt. Olnuks lastevanematel ja avalikul arvamisel teised tõekspidamised, poleks ka Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioon iial suutnud kasvada nii jõudsasti, et seda kasvu on tulnud alatasa pidurdada põhjusil, millest mõni sõna edaspidi.

Nagu öeldud, Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonides on soodustanud tegevust noorte hõlmamine Kaitseliidu ja Naiskodukaitse poolt. Noorte korraldamine analoogilisel alusel ka teiste organisatsioonide juures on näidanud suuri paremusi nende organisatsioonide ees, kellel on puudunud hõlmav organisatsioon või on see olnud vaid „nimeline“. Näitena võime nimetada ka Maanoori, kes toetudes Põllutöökojale ja organiseeritud põllumeeste ringidele on saavutanud nii arvus kui ka töös silmapaistvaid tulemusi. Need on tõsi- asjad, need on meie endi kogemused ja neid peame alati arvestama noorte organiseerimise töös. Katsetada noorte organiseerimises uute, meile tundmatute alustega on lausa ülekohtus!

Nagu Kaitseliidu ja Naiskodukaitse, nii ka meie noorte organiseerimise aluseks tänapäeval on ja peaks jääma vabatahtlikkuse põhimõte. Teiseks kandvaks teguriks noorte-organisatsioonis peaks jääma noorte isetegevuse võimalus, mis peab sündima Eesti riiklikus meelsuses ja eesti rahva vaimus. Neil põhimõtteil on korraldatud ja neil alustel areneb töö ja tegevus Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonides.

Kui mina eespool ütlesin, et Noorte Kotkaste organisatsiooni arvulist kasvamist on tulnud teadlikult pidurdada, siis on see tõsiasi. Seda on põhjustanud peamiselt aktiivsete noortejuhtide killunemine mitme organisatsiooni



Noorte Kotkaste Vanem

kolonel J. Maide

vahel, kuid ka üldiselt nende vähesus. See nähtus ei ilmne ainult Noorte Kotkaste juures, vaid see annab end teravasti tunda ka teistes noorte koondistes juhul, kui neis soovitakse tegutseda. Tegevusetu olek ehk „kuidagi moodi läbiajamine“ on noorte üksuses minu arvates lubamatu nähtus. Parem juba ärgu olgu sääraseid üksusi.

Meil on korduvalt räägitud noorte-organisatsioonide — Noorte Kotkaste ja Skautide, Kodutütarde ja Gaidide — ühinemisest ja ühendamisest. Selle mõtte kohta on võetud mitmel korral ja mitmes kohas sõna, kuid tegudeni kahjuks veel pole jõutud. Et aga ikka ja jälle seda mõtet puudutatakse, siis tekib küsimus, kas ja miks meil Eestis peaks olema üks või mitu noorte-organisatsiooni ja juhul kui üks organisatsioon, — siis milline peaks olema selle organisatsiooni struktuur, seisund, tegutsemise alused, nimetus ja vorm. Toetudes eespooltoodud seisukohtadele on minu mõtted neis küsimusis järgmised:

I. Eestis olgu üks noorteorganisatsioon poistele ja teine paralleelselt tüdrukutele.

Noorte Kotkaste organisatsiooni ja Eesti Skautide Maleva (samuti Kodutütarde organisatsiooni ja Eesti Gaidide Maleva) ühisesse organisatsiooni koondamine on tarvilik teostada, et:

1) kaotada seltskonnas (s. t. lastevanemates, õpetajaskonnas, ametiasutistes, äriringkondades jne.) lahkkelide alused noorte organiseerimises;

2) kaotada tööjõudude ja juhtkonna kui ka toetuste (riikliku ja seltskondliku) killunemine, mis praegu eriaadministratsioonide korraldamise vajaduse tõttu on kujunenud paratamatuks;

3) võimaldada noortele rahuliku südamega pühenduda organisatsiooni kavas ettenähtud sisulisse töösse, s. o. kaotada noorte hulgast ühe või teise organisatsiooni põhjusetud „mahategemised“ ja organisatsioonide arvel igasugused nääklemised;

4) kaotada noorte keskel organisatsiooniline erinemine, mis kahjuks on kandunud edasi isikuliselt ka noortele ning tihti isegi nende vanematele või toetajate ringidele.

II. Ühinemine on ideaal, aga kui see seni veel pole toimunud ja kui jõutakse arusaamisele, et see iseenesest ei toimu, — siis tuleb ühendamine läbi viia.

Noorte organiseerimise seisukohalt on õigem läbi viia ühinemine, milleks vanemad noortehid peavad kõik tegema, et noortes vastavat kõlapinda tekitada. Selle vastu, kahjuks, on väga palju patustatud minevikus ja seepärast on ühinemine tänapäeval raske. Kuid iga nädal ja kuu viivitust teeb ühinemise järjest raskemaks, mispärast ühinemisega ülepääsematute raskuste ette jõudes peaks sündima, kui see on paratamatu, ühendamine.

III. Noorte-organisatsioon kujunegu ja juhitagu alustel, nagu seda struktuurilt ette näevad praegused Noorte Kotkaste Põhimäärused, kusjuures on teada, et Noorte Kotkaste Põhimäärused nõuavad mõningaid muudatusi.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsiooni areng on näidanud teiste noorteorganisatsioonide ees olulisi paremusi, mida võimaldab Kaitseliidu (resp. Naiskodukaitse) eriorganisatsioonina püsimine ja tegutsemine. Majanduslik toetus peaks aga olema suurem, kui seda jõuab anda üksi Kaitseliit, ja siin on Haridusministeeriumi toetus tungivalt tarvilik.

Katsetada noorte organiseerimises noorte arvel uute, meil seni tundmatute või katsetamata moodustega (sihtasutise loomine, ainult sõprade seltsidele toetumine jne.) ei tohiks.

IV. Nimi „Noored Kotkad“ (ja „Kodutütred“) peaks jääma, kuna vormi küsimus ei evi põhimõttelist tähtsust.

„Noored kotkad“ on ilus, kõlav ja Eestis sobiv nimetus. Ta on ka eesti-pärane nimetus. Nimetus „scout“ on püsimas vaid inglise keelt kõnelevais ja üksikuis teistes maades, kus nähtavasti sobivat omakeelset nime pole leidunud. Suuremas enamikus mitteinglise keelt kõnelevais riikides on ka erinevad (Poola, Ungari, Soome, Prantsuse, Hispaania jne., lõpuks ka Itaalia, Saksa ja Vene).

Vormi alal võib muudatusi ja täiendusi tulla. Praegune noorte kotkaste vorm on kõrvutatav skautide vormiga Rootsis, Taanis, Rumeenias ja isegi Inglismaal mõnedes rühmades, kus erivärve ja erilõikeidki küllaldaselt näha. Ei

ole põhjust võtta eeskuju Inglismaa kolooniatest ei üldkujus, värvis ega üksik-esemeis. See ei ole näilikut ka ilmingimata nõutav Ülemaailmse Skautide Organisatsiooni poolt. Ka tuleb arvestada seda, et praegu umbes 15000 poissi kannavad noorte kotkaste vormi, ja neid ümber riietada on kulukas ega ole ka mõtet.

Lõpetades mõtteid noorte-organisatsioonide koondamise asjus leian, et praegune elev olukord ei luba enam edasi lükata noorte-organisatsioonide ühinemise või ühendamise küsimust. See tuleb otsustada — ja võimalikult kiiresti.

Noorkotkalikust topograafiast.

Noortemagister Riho Lahi.

7. Kaardi abil.

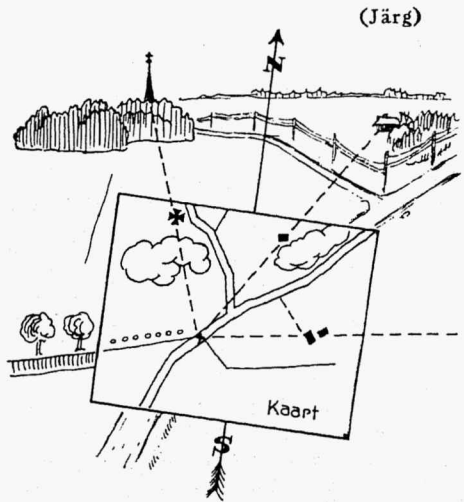
Kui on kasutada suuremamõõduline ümbruskonna kaart ja kui meil seejuures on teada oma asukoht, siis võimaldub ilmakaari määrata ka kompassita või mõne muu abinõuta.

On ju teada, et kaardid ja plaanid on tavaliselt joonistatud nii, et põhi asetseb paberi ülaservas, lõuna all, ida paremal ja lää vasakul. Kui paberist, paigutusest või maastikulistest iseärasustest tingituna ei ole võimalik plaanil paigutada põhjasuuna üles, siis märgitakse põhja-lõuna suund plaanile noolega, nii et noole teravik näitab põhja (sagedasti esineb säärast asetust vanematel taluplaanidel).

Kui meie maastikul kaardi asetame ilmakaarte järgi, s. t. kaardi ülemise serva pöörame põhja poole, siis asetsevad kaardil ka kõik teised esemed meie asukohast vaadates vastavate ilmakaarte suunas.

Ümberpöördult: suuname kaardi nii, et kõik meie asukohast nähtavad esemed, mis kaardilgi märgitud, asetsevad kaardil meie asukoha suhtes samas suunas kui maastikul, siis on loomulikult ka kaardi ülemine äär suunatud põhja, alumine lõunasse jne. (vt. joon. 27.).

Kaardil suunamist võimaldavateks esemeteks on teed, kirikud, veskid, kõr-



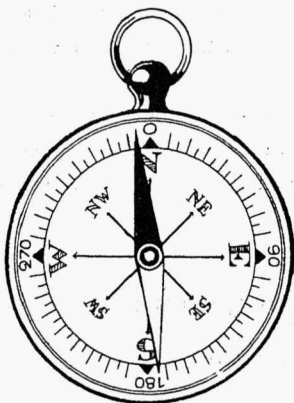
Joon. 27.

gustikud, metsatukad, talud jne. Tavaliselt aitab kaardi õigeks ja täpseks suunamiseks 2—3 esemele viseerimisest. Tuleb silmas pidada, et kaardi abil võib ilmakaari määrata siis, kui meie oma asukoha kaardil oleme eksimatult kindlaks määranud ja märkinud.

8. Harilik kompass.

Ilmakaarte määramine hariliku kompassi abil ei vaja erilist selgitust, kuna igale noorele kotkale on teada, et vabalt liikuva magnetnõela (kompassinõela) üks ots pöörduv alati põhja-, teine lõunasuun-

da. Tavaliselt on kompassinõela põhjasuuna osutav ots värvitud tumedamaks.



Joon. 28.

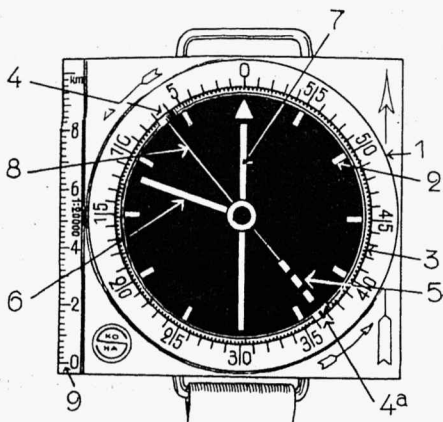
Ilmakaarte määramisel hariliku kompassiga peame aga teadma, et maakera geograafilise pooluse ja magnetilise pooluse eriasukohtade tõttu kompassinõel ei näita mitte otse põhja, vaid meie laiuskraadides veidi (5-80) lääne poole. Sellist magnetnõela kõrvalekaldumist nimetatakse magnetiliseks deklinatsiooniks (vt. joon. 28). Kuna deklinatsioon ei ole alati ühtlane, seepärast ei tule mõnede kompasside skaalal antud deklinatsioonimärki pidada päris täpseks.

Kompassi karbi põhjale on tavaliselt joonistatud põhjast itta suunduv kraadide jaotus. See võimaldab määrata nurgakraade ja asimuuti (vt. peat. VI p. 5 ja 6).

Ka tuleb tähele panna, et ilmakaari tähistavateks tähtedeks on saksa kompassidel põhi-N, ida-O, lõuna-S, lääs-W; inglise ja eesti kompassidel samas järjekorras N, E, S, W; prantsuse päritoluga kompassidel — N, E, S, O.

9. Kompas M/36.

Kuna hariliku kompassiga on väga liikuva magnetnõela tõttu liikumine maastikul raskendatud ja asimuudi määramine väga tülikas ja ebatäpne, siis leiab viimasel ajal ikka enam ja enam kasutamist kompass M/36 ehk nn. soome kompass (vt. joon. 29).



Joon. 29.

1. Asimuuuring, mis jaotatud 60 ossa (suund vastupidine harilikule kompassile, s. t. vastupäeva), seega võrdub iga jaotis 6⁰.

2. Fosforiga kaetud jaotusmärgid pimedas kasutamiseks. Need märgid on iga 5 osa järgi (nagu numbrid kella numbrilaulal). Seega iga jaotis võrdne 30⁰.

3. Pööratav rõngas.

4. Suunamisava pööratavas rõngas.

4a. Teine suunamisava koos asimuudi (kaugustuhandike) lugemisotutiga.

5. Põhjasuuna märk asimuudi määramiseks (3 fosforiga kaetud märki juusjoonel, pööratav koos rõngaga).

6. Põhjasuuna näitaja (magnetnõel).

7. Suunanäitaja (kaetud fosforiga).

8. Juusjoon (pööratav koos rõngaga).

9. Suunamiskülge mõõtjaotisega 1:20000 (1 sm = 200 m, nn. „pooleverstaase“ kaardi arvmõõt).

Kompassi M/36 paremusteks on, et tema väga võimas magnetnõel on asetatud hermeetiliselt (õhukindlalt) suletud

õliga täidetud karpi, mille tõttu magnetnõela liikumine on ideaalselt rahulik ja töötab $+50^{\circ}\text{C}$ — -50°C . temperatuuris suure tundlikkusega.

Fosforiga kaetud osuti, jaotused ja suunanäitajad võimaldavad kompassi kasutada ka pimedas väga heade tagajärgedega. Pealegi hõlbustavad kompassi külgedel ja põhjal antud joonmõõdud kompassi kasutada kaardil kauguste mõõtmiseks.

Ilmakaarte määramine M/36 kompassi

abil toimub samuti kui hariliku kompassiga, kusjuures jällegi tuleb arvestada, et tõeline (geograafiline) põhjasuund asetseb põhjasuuna näitajast ca 1 jaotise võrra paremal, s. t. ida pool. Kuna aga maastikul liikumisel (orienteerumisel), kaartvisandite valmistamisel jne. kasutatakse enamasti magnetilist asimuuti, siis ei oma ülaltoodud lahkumine kompassi kasutamisel erilist tähtsust.

(Järgneb.)

NK üksuste majanduslikust kindlustamisest.

Noortemagister H. Agu.

Alati on meil noorte kotkaste rühmade/haukaperede raskemaks ja keerulisemaks pävakorrapunktiks olnud majanduslikkude võimaluste leidmine. Rühmadel ja haukaperedel ei ole isegi nii suurt sissetulekut, et nad saaks muretseda endale kõige hädavajalikumat. Nagu revideerimistel näha, on meil terve rida rühmi ja haukaperesid, kellede kassadest pole seni veel sentigi läbi käinud. See ei ole loomulik nähtus. Peame püüdma hankida vajalikke summasid. Teatavaid võimalusi on ju selleks olemas, tarvis on

head tahet, püsivust ja julget pealehakkamist.

Üks rühm Mulgimaa kandis on saavutanud kaunis häid tulemusi majandusalal järgnevate ettevõtete ga.

Sügisel, enne rühma peakoosoleku kokkutulekut, peetakse rühma staabi koosolek, kus kotka abi kannab ette rühma eeloleva majandusaasta eelarve (nende majandusaasta käib ühes rühma tegevusaastaga sügisest sügiseni), milles on märgitud üksikud punktid järgnevalt:

Tulud:		Kulud:	
NK mlvk. staabilt	kr. 10.00	Telgi muretsemiseks	kr. 50.00
KL üksustelt, mille juurde meie rühm kuulub	„ 20.00	Rühma laagri kuludeks	„ 15.00
NKK jaoskonnalt	„ 10.00	Rühmale keedunõude ostmiseks	„ 10.00
Sõprade Seltsilt	„ 35.00	Tööriistade ostmiseks (kirves, saag, labidas jne.)	„ 15.00
Ühispangalt	„ 10.00	Kantseleikulu	„ 15.00
Liikmemaksust	„ 14.00	Ametisõidud (pealikutele toetuse andmine õppepäevadele sõiduks jne.)	„ 17.00
Oma ettevõteteist (pidud jne.)	„ 35.00	Rühma kodusse mööbli valm. materjali ostmiseks	„ 6.00
Käsitööde müük	„ 15.00	Toetuseks (laagri toiduraha osaliseks tasumiseks jne.)	„ 30.00
Metsamarjade müügist	„ 3.00		
Rühma oma põllulapi saaduste müügist	„ 6.00		
K o k k u: kr. 158.00		K o k k u: kr. 158.00	

Eelarve tulude osa kavatsetakse täita järgmiselt. Toetuste asjus on vanakotkas juba varem läbirääkimisi pidanud asutiste ja organisatsioonidega. Lubaduste järgi on nemad kõik ülalmärgitud summad lahkelt toetuseks lubanud.

Rühmal on oma liikmemaks, iga liige tasub iga kuu abikotka kätte 5 senti, kellelt saab vastu maksutõendava kvii-tungi. Et liikmed korralikult ja õigel ajal maksu tasuksid, on rühmas sisse seatud hoolsuspunktid.

Rühmal on traditsiooniks saanud pühitseda oma aastapäeva suurema peoga kohalikus rahvamajas. See pidu on saanud ümbruskonnas oodatumaks suursündmuseks. Rühma aastapäeva pidustused on alanud hommikul jumalateenistusega kohalikus kirikus, kust liigutakse peale teenistust rongkäigus Vabadussõjas langenute mälestussamba juurde, kuhu asetatakse rühma poolt pärg. Õhtul järgneb aastapäevapidu, kuhu on palutud appi kohalikud kodutütred ja naiskodukaitse tegelased einelauda korraldama ja KL kompanii puhkpillide orkester peole mängima. Eeskava eest hoolitsevad rühma noorkotkad ja haukapojad ise. Tantsuks mängib rühma väljaspool kooli olevate poiste kaheksaliikmeline keelpillide-orkester, missugune on tuntumaid ümbruskonnas.

Erilise sissetulekuallika on rühm leiutanud endale sellest, et igal suvel nende läheduses olevate vanade lossivaremete küllastajaile — turistidele müüakse eesti mustriga, talve jooksul rühma poiste eneste valmistatud „Mulgi kappu“. Kapad on peaaegu miniatuurse suuruses, valmistamisviis on hästi lihtsustatud, selleks et saaks neid kiiremini ja suuremal arvul valmistada. Kapad treitakse, kinnitatakse sangad ja kaaned külge, põletatakse rauatükiga muster peale, ja

kapp ongi valmis müügiks. Alguses ei taha muidugi säärase uudisartikli müümine kuidagi edeneda, aga eks iga algus ole raske. Kui asi levib, võib isegi sellele algupärasele Mulgimaa mälestusesemele nõudmine tekkida.

Selle rühma eeskujul võiks paljudeski käidavates kohtades müüa noorkotkaste eneste valmistatud pisiesemeid, nagu miniatuurseid puukoorest valmistatud viiske, pruuniks põletatud nikerdustega kadakasi keppe jne. Igatahes selge on see, et kui mõni rühm teeb endale mõnesuguse müügiartikli, siis ärgu ta seda vahetagu, vaid levitagu kogu aeg samu esemeid, näit. keppe. Need saavad aja jooksul selle maakoha ainulaadsemateks mälestusesemeteks. Seda maksab juba igal turistil kaasa võtta. Niisugused pisiesemed võivad saada suure leviku ja kuulsuse. Meie igaüks teame, kui suurt kuulsust omavad Poola Zakopane lihtsad puust kepikesed; kes seal käib, ei lahku kunagi ilma kepita.

Rühma poisid teavad, et rühm maksab nende iga-aastased laagrikulud, selleks peavad nad hoolega ja püüdlikult tööd tegema, et rühmale igal aastal vajalikku rahasummat kokku saada. Ühe kaunis tasuva alana on poisid sügiseti hakanud metsas marjul käima. Marjade müümine on töö ja vaeva hästi tasunud.

Rühma vanakotkas on väga vastutuleliku mehena oma talu põllu küljest andnud rühma noorkotkastele kasutada väikese tüki maad. Poisid kasvatavad seal võistluse alusel mitmesuguseid aedvilju, nagu kõrvitsaid, porgandeid, maasikaid jne. Peale aedvilja kasvatatakse ka õunapuid ja mitmesuguseid taimi. Kõiki neid artikleid müüvad noorkotkad neile lähedalasuval turul ja ka võimaluse järgi maal, oma kodukohas.

Nii õpitakse hindama tööd ja ka raha.

Ilmus trükist :

„Pesakotka katse“

Hind 35 snt.

Jälle vaja koostada tegevuskavad.

Seisame jälle intensiivse tegevushooaja algul. Iga tegevuse juurde saame asuda aga alles siis, kui meil on selge ettekujutus käsilevõetava töö sisu ja vormi kohta. Kui asume valmistama silla mudelit, siis ei võta me mitte juhuslikult kepikesi, nõõri, lauaticke ja naelu, ei asu neist juhuslikest esemetest juhuslikult kokku seadma mudelit, lootes hea juhuse ja õnne peale, mõeldes: „Saab näha, mis sest välja tuleb!“ Peaagu alati tuleb siis arvestada töö ebaõnnestumist.

Sama lugu on ka tööga rühmas. Juht ei saa kasutada kõiki oma kogemusi ja

teadmisi juhusliku valikuna, vaid enne tööleasumist peab olema kindel siht ja suund, kindel kava, mille alusel tööle asutakse. Ei ole mõeldav tulemusrikas töö ilma kavata, seepärast asugem üksustes tegevuskavade koostamisele.

Tegevuskavade koostamise ja koonduste kavastamise kohta on „Kotkas“ varem avaldanud rea artikleid. Alljärgnevalt mõned näited tegelikest kavadest N rühmas ja ühes salgas, missugused kavade koostamise moodsed võiksid ka teisi üksusi huvitada.

N-kuu tegevuskava salgas.

Väljavõte rühma üldtegevuskavast	Välistegevus	Sisetegevus	Mitmesugust eritegevust	Kavat-susi, ettepanekuid jne.	Salgap. ülesanded kava ettevalmistamiseks
Teemärgid. Puulehtede tundmine. „Alati valmis!“ võistlusalade harjutamine: — morse — tuletegemine — sõlmed — enesemõõted — kivi kaugusvise.	Jälgimismäng mitmesuguste ülesannetega (teemärgid, leppesignaalid, kauguse määramine, sammumõõt; erikujuliste puulehtede korjamine ja määramine jne.). Tuletegemise harjutamine „Alati valmis!“ võistlus-nõuete kohaselt. Kivi (pesapalli) kaugusviske harjutusi.	Morse tähestiku õppimine ja selle kirjutamise harjutusi. Enesemõõdete kasutamine (mõõtmisülendeid). Laul „Karjapoiss“ õppida.	Laagri-varustuse puhastamine ja paigutamine talvehoidu. Õunte pakkimine S. talus.	Kuidas hoida oma vorimirõivaid. Salgale ühtlased sukad.	Abinõud: mõõtlint, vile, põletuspuid (kuivatatud!), kirved, pesapall, telgi-parandamise materjal, metallvarustise määrimiseks tavotti (õli), esmasabi paun käepärast. „Alati valmis!“ võistluse tingimused. Sukkade valmistamise hind kindlaks teha; kuduja. Puulehtede „eriteadlane“ leida. Jälgimismängu abilised ette valmistada vastavais ülesandeis.

N. rühma tegevuskava 1. okt. — 31. detsembrini.

	Rühma staabis	Rühma ettevõtted	Hankapesas	Noorte kotkaste salgas	Vanemate poiste salgas
Oktoober	Uute liikmete vastuvõtmine. Pealikud esitada kinnitamiseks. Poiste esitamine malevkonna (maleva) staabile tunnustajälendite saamiseks. Salkade- ja pesadevahelise paremuspunktide tabeli koostamine.	Poiste informatsioonikoosolek. Rühma aasta koosolek. „Alati valmis!“ võistlus. Välimäng.	Viisakus ja tervitamine. Valvel- ja vabalt-seis. Noorhauka seadused. 1. ja 2. komme. Taimi ümbruskonnas. Puhtus on tervele alus.	Salga- ja rühma koonduse tseremooniad. Haudaste kommete kordamine. Tervitus ja vorm. NK 1. seadus. Valvel- ja vabalt-seis. Enesemõõtet ja mõõtmine. Viljapuuaia korraastamine.	Esinemine. Riviharjutusi. Kauguste ja kõrguste määramine. Protokoll ja palvekirjade vorme. Vk. püüsi materjal-osa. Ehitame defektorvastuvõtja. Päästeköökis.
November	„Alati valmis!“ — võistluse protokoll esitada maleva staabile. Rühma registreerimisteadised saata maleva staabile. Katsete sooritamise lehtede arakirjad esitada malevkonna staabile.	Mardiõhtu (vanad kombed). Katsed ja erikatsed vanematele poistele. Algsel ajal vastuvõtu töötuse andmise ja organisatsioonilise aastapäeva pidulik koondus.	Noorhauka lubadus. 3. ja 4. komme. Koonduste tseremooniad. Üks eesti laul. Valmistame tunnukella mudeli. Nõrk jää!	Pühalik töötus ja selle andmise kord. Raudsed seadused. 6. seadus. Kogamine kolonni ja joo-nele. Piduliku koonduse tseremoonia. Mardipäeva kombeid.	Virgatsi kohused. Teleri ja välivõodi mudelid. Kirjandusõhtu. Reiva hoolekandereeglid. Male. Patulliharjutus soome kompassiga.
Detsember	Aastase tegevuse aruanne esitada maleva staabile. Kutsed jõulukoondusele.	Lindude toidulaudade valmistamine ja ülespanemine. Vaestelelastele valmistatakse jõulurõõmu. Pidulik jõulukoondus jõulupuuga (koos kodutütardega).	9. ja 10. komme. Kogumine kolonni ja joo-nele. Esimene sõlm. Valmistame jõulupuule lus-tisi. Tuli; tuli kui sõber ja vaen-lane.	3. ja 4. seadus. Pöörded paigal ja joondumise. Sõlmede kordamine; jätkusõlm. Tulepeesa; tulesõnad; kahjutuli; ettevaatusabinõud.	Laagriplatsi planeerimine. Sõlmede-tabeli valmistamine. Kuidas valmistatakse suuski? Keedame suusamääret ja tõr-vame suuski.

Töökavade koostamisel pakuvad tõhusat abi järgmised „Kotkas“ ilmunud artiklid:

- „Kotkas“ nr. 3, 1936 — Salga koonduse kavastamine.
 „ nr. 7/8, „ — Töökavade koostamisele.
 „ nr. 7/8, 9, „ — Salga organisatsioonist.
 „ nr. 10, „ — Rühma pidulikud koondused.
 „ nr. 2, 1937 — Haukapere koonduse kava ja selle koostamine.
 „ nr. 3, 4 „ — Töö organiseerimisest vanemate poistega.
 „ nr. 10, „ — Rühma koonduse kavastamine.
 „ nr. 6, 7/8, 1938 — Ringkiri: Merirühmade töökava.

„KOTKA“

1936. ja 1937. aasta-
 käite on veel piiratud
 arvul saadaval „Kotka“
 toimetusest.

Märkmeid instruktorite õppe- ja nõupidamis- päevadelt.

Noortemagister E. Tarn.

Seekordne instruktorite kokkutulek toimus 23.—28. augustini s. a. Võrumaal Noorte Kotkaste Kubja suvikodus. Kohal olid NK Peastaabi ülem nmag. J. Teder-
soo, Peastaabi vanem instruktor nmag. K. Liping, Peastaabi instr. nmag. A. Al-
lik ja kõikide malevate instruktorid pea-
le Tartumaa Maleva, kellel instruktorit
pole.

Peale kohalejõudmist tutvustas Pea-
staabi ülem instruktooreid suvikoduga ja
selle ümbrusega ning selgitas suvikodu
rakendamise kavatsusi. Olles einesta-
nud, asjad korraldanud ja keha karas-
tanud Kubja soojas järveves, asuti kohe
päevakorra läbivõtmisele. Nõupidamise-
koosolekuid juhatas nmag. K. Liping.

1.

Malevate instruktorid andsid üle-
vaateid 1937/38. a. tegevuskava raken-
damisest ja tulevikukavatsusist. Üldiselt
ilmnes, et malevais on tegutsetud koos-
tatud kavade piires. Tegevuskavade
rakendamisel on raskusi tekitanud vane-
mate, kogemustega juhtide puudumine.

„Alati Valmis!“ võistlus sellisel kujul

ei leidnud pooldamist, sest määrustik
võimaldab võistlusalade läbiviimist mit-
mel viisil, olenedes kohtunikkude tõlgit-
sustest. See omakorda meelitab ebaau-
satele võtetele, eriti siis, kui kohtunikud
ja korraldajad ei näe võistluses abinõu
noorte kasvatamiseks. Kiviviske asemel
sooviti näha pesapalliviset, sest pesapall
viskeesemena oleks kõigile ühtlasem.

Paremusvõistlusi malevate üksuste
vahel on korraldatud mitmes malevas ja
vägagi erinevail tingimusil, mille tõttu
ka tulemused vägagi erinevad. Säära-
sed võistlused oma pika kestusaja ja
hindamisaluste tõttu on tekitanud lahk-
arvamisi ning sõnavõtte nii mitmelt poolt.
On arvatud, et kas see võistlus kui se-
nini tundmatu skautlikes organisatsioo-
nes on üldse noortele sobiv. Teisest
küljest aga väidetakse, et selline võist-
lus võiks oma laiaulatuslikkuse tõttu ku-
juneda noortele tõhusaks enesekasvatus-
vahendiks. Küsimus seisneb vaid selles,
kas meie oma vanemate juhtide vähesuse
ja äärmiselt vähese aja ning maleva-
instruktorite suure töökoorma tõttu suu-
dame sellele võistlusele anda küllalt



Malevate instruktooreid
õppe- ja nõupidamispäe-
vadel.

Ees: NK Peastaabi ülem
nmag. J. Tedersoo ja NK
Peastaabi vanem instruk-
tor nmag. K. Liping.

Ilmus trükist

„Pesakotka katse“
2. täiendatud trükk.

Raamat sisaldab kõike vajalikku haukapoja, noorhauka ja pesakotka katsele ettevalmistamiseks. Hulk jooniseid ja pilte. Hind 35 senti



Tellimused saata: Ajakiri „KOTKAS“, Võidu 10, Tartu. Neile, kes saadavad raamatu hinna postmarkides, saadame raamatu saatukuludeta koju kätte.

Rühmade kaupa ühistellimistel palume kasutada meie posti jooksvat arvet nr. 2133.

Ajakirja „Kotkas“ toimetis.

otstarbekohaseid hindamisaluseid ja teostada tõhusat kontrolli, mis tagaks tõelise parima üksuse väljaselgitamise. Enamus malevaid soovis selliseid võistlusi parandatud ja täiendatud kujul siiski jätkata.

Malevad, kus oli korraldatud möödunud suvel eriülesandega laagreid (põllumajandus jt.), veendusid, et need täidavad oma ülesande vaid siis, kui eriülesandeline õppus on teostatav õppekursiooni näol mõnda läheduses asetsevasse eeskujulikumas talupidamisse. Tegelik maaharimine laagris või töö põllul ei huvita eriti sellealist noort, kes kodus peab seda tööd niikuinii tegema. Laager olgu maanoorele vahelduseks, ning laagrikava kiskugu teda eemale kodustest töömuredest, siis hiljem koju minnes suudetakse laagris kogutud värs-kusega nurisemata abiks olla vanemaile.

Leiti, et senisest suuremat tähelepanu tuleks osutada merinoorkotkastele ja nende väljaõppe teostamisele.

Leiti, et instruktorid üksuses viibides ei peaks asuma koonduse korraldaja ossa, mis ei mõju kasvatustlikult hästi üksuse töösse. Instruktor kui vilunud noortejuht suudab tavaliselt koonduse teha poistele vägagi huvitavaks ja siis poisid tahaksid hiljem korduvalt kaasa elada selliseid koondusi. Instruktor saab aga aastas vaevalt ühe korra viibida üksuses ja ülejäänud aja tuleb neil viibida koondustel kohapealsete juhtide juhtimisel. Kui nüüd kohapealne juht ei suuda koondust poistele sama huvitavaks teha, kui tegi seda instruktor, siis hakkavad poisid varsti koondustelt puuduma ja oma juhte alahindama. Instruktor andku peamiselt juhiseid ja näpunäiteid juhtidele endile.

Propagandale tuleks senisest suuremat tähelepanu osutada. Kõige paremini saaks seda teostada Peastaap, kelle suurimad üritused seni on leidnud õige tagasihoidlikku käsitlemist ajakirjanduses. Ka tuleks leida võimalusi raadio kaudu

laiemate hulkade tutvustamiseks organisatsioonile töö ja tegevusega.

2.

Juhtide väljaõppe teostamine malevais on toimunud möödunud hooajal peamiselt salgapealikute koolides. Ka on peetud enamais malevais vanemate juhtide õppepäevi. Et luua teatud süsteemi juhtkonna väljaõpetamiseks, selleks tuleks jätkata salgapealikute koole senisel kujul, rühmakotkastele ja staabi liikmetele korraldada õppepäevi malevate staapide korraldusel Peastaabi poolt väljatöötatud kavade alusel. Vanematele juhtidele ja instruktoreile võiks luua süsteemikindlad harjutus- või õppelaagrid.

Instruktorite kokkutulekud võiksid toimuda vähemalt 2 korda aastas.

Senine salgapealikute koolide kava, mis välja töötatud nmg. K. Lipingu poolt, leiti olevat vastuvõetav kohandamiseks vastavalt maleva olukordadele. Noorte seas on tekitanud teatavat pettumust asjaolu, et lubatud salgapealikute koolide lõpetajaile ettenähtud märgid ja kontrolllaager jäid teostamata. Sellepärast asuti seisukohale, et on otstarbekohasem, kui salgapealikute koolid ja rühma kotkaste ning staabi liikmete õppepäevad teostuvad Peastaabi poolt väljatöötatud kavade alusel terves ulatuses malevate staapide korraldusel.

3.

Üldlaagri küsimuses loodeti, et see teostub 1940. või 1941. a. Laagri kohana võiks kõne alla tulla Narva, Pärnu või Tallinna ümbrus.

4.

Noorte Kotkaste kasvatustliku taseme süvendamisel oleme saavutanud juba teatavaid tulemusi, võrreldes naaberorganisatsioonidega; kuid see on küsimus omaette, mis vajab põhjalikumalt kaalutlust riiklikust ja noorte iseloomude kujundamise seisukohast väljudes. Töötuse, sea-

duste ja kommete käsitlemise elulisemaks muutumisel on siin veelgi rohkem tulemusi loota.

5.

Haukapoegade töö korraldamisele tuleks senisest suuremat tähelepanu pöörata, sest on ju need noored meie organisatsiooni alusvara. Haukapoegade katsete läbivõtmisega ei tohiks kiirustada, vaid see peab teostuma normaalselt selle aja jooksul, kui poiss viibib peres. Katsematerjali lõppedes pole soovitatav haarata noorkotkaste katsekavade järele, vaid leida noortele muud tegevust.

6.

Vanemate poiste organiseerimisega ja tööalade korraldamisega on enamus malevaid juba algust teinud. Kindlakujulised töökavad pole veel välja kujunenud, kuid lootusi on selle teostamiseks juba eelseisva tegevusperioodi jooksul. Tõsisemat kaalumist vajaks noorkaitseliitlaste ja Noorte Kotkaste organisatsiooni vanemate poiste vahekordade selgitamine.

7.

Rühma- ja salgakodude alal pole meie veel senini suutnud rahuldavaid tagajärgi saavutada, sest kohtadel puuduvad vastavad ruumid, milliseid võiks saada kasutamiseks nimetatud otstarbeks. Mõnes malevas leidub sääraseid kodusid.

Kõik malevate staabidki pole veel leidnud endile vastavaid tööruume. Et noortele omaette ruumi omamine juba kasvatuslikust seisukohast väljudes on hädatarvilik, siis tuleb püüda kasutada ikka ja alati kõiki võimalusi üksustele oma ruumide soetamiseks.

8.

Tseremooniade alal leiti, et mõni osa võiks olla natuke painduvam.

9.

Orienteerumismängud ja patrullivõistlused on alad, mis huvitavad poisse nii nooremas kui vanemas eas, sellepärast tuleks kohapealseis tegevuskavades nendele aladele tulevikus rohkem tähelepanu pühendada. Et instruktoreid tutvustada igakülselt nende aladega, korraldati neile vastav praktiline tegevus. Põhjalikku käsitlemist leidis soome kompass.

10.

Järgukatsete sooritamises ja eksamineerimises jäädi seniste põhimõtete juurde. Senini malevais väljakujunenud moodused tuleksid vaid ühtlustada ja malevaile ühine kava välja töötada.

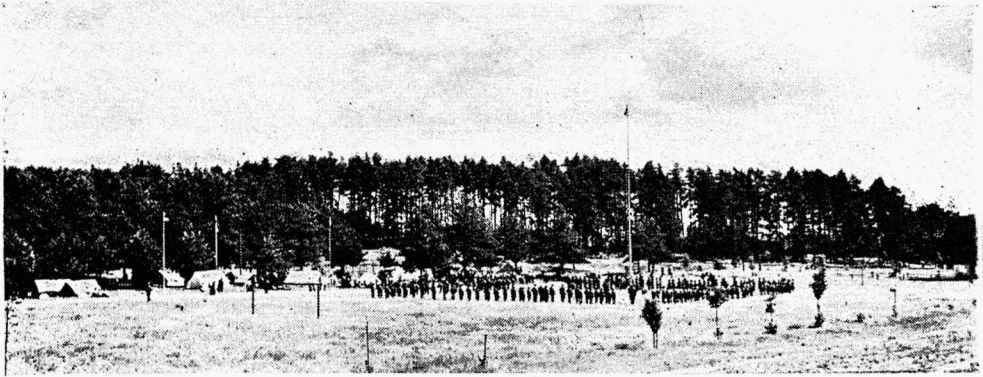
11.

Möödunud instruktorete kokkutuleku päevad olid asjalikud ja sisaldasid palju enesekriitikat, mis kindlasti tuleb kasuks meie organisatsiooni tulevasele edule.



*Tallinna Maleva Lõuna
Malevkonna laager Keila-
Joal 1938. a. suvel.*

*Laagrist osavõtjad koos
külastuste-gaididega.*



Suvine tegevus arvudes.

Noortemagister A. Allik.

On alanud uus tegevusaasta. Sel puhul on kasulik eeloleva töö huvides heita pilk tagasi möödunud aasta tööle, selle töö hüvedele ja puudustele. Kõige rohkem muljeid ja ilusaid hetki on pakkunud möödunud suvine tegevus, mis on kuhjaga tasunud läbielatu kaudu talvise töö pingutused, mured ja vaevad. Nii noori kui ka vanu on vaimustanud laagrid vabas looduses, matkad kodumaa tundmaõppimisel ja suured noortekogunemised teatud tähtpäeval. Eriti on viimased paisutanud noorte ja juhtide enesetunnet.

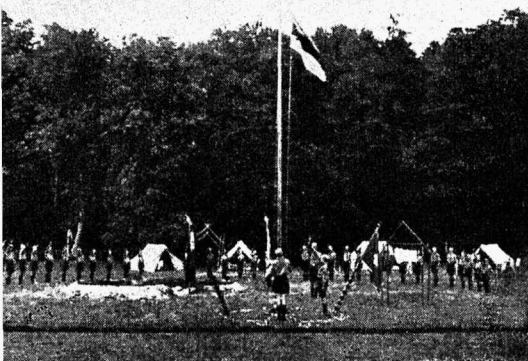
Nende ridade ülesandeks on ülevaate andmine möödunud suvehooaja kestel korraldatud laagrite, kogunemiste, õppepäevade ja kursuste kohta. Andmed on saadud malevate staapidelt, mistõttu võib arvata, et nad rühmade suhtes ei ole täielikud, kuna suvevaheajal oli raske sealt neid saada. Eriti maksab see matkade ja väiksemate kogunemiste kohta, millede registreerimist ei nõuta. Sellepärast on jätud ka matkad välja, kuid võrdluseks olgu toodud, et möödunud aastal matkasid 2331 noort kotkast kokku 83687 km, milline arv sel aastal peaks olema tublisti suurem. Samuti on välja jätud õppealalise iseloomuta kogunemised, peale ülemalevaliste, ja rühmade suvise

õppetegevuse kokkutulekud peale laagrite, kuna nende kohta on seni olnud võimatu andmeid saada kõigist malevaist ja need tulevad avaldamisele aasta-aruandes järgmise aasta algul.

Laagreid on korraldatud kokku 77, kestusega 281 päeva, millest võttis osa 2944 noort ja 409 vanemat juhti, kokku 3353 osavõtjat. Seega on keskmiselt olnud laagri kestuseks 3 päeva ja osavõtjaid 43. Kõige pikema kestusega on 3 laagrit, nimelt 13 päeva, siis langeb kestus 7 päeva peale ja alla selle. Rühmalaagrist on suurem osa kahe- ja ühe-ööpäevased.



Kehalise kasvatuse tund laagris.



Lipuheiskamine laagris.

Üksuste järgi jagunevad laagrid järgmiselt:

Korraldaja üksus.	Arv	Laagri-päevi
Rühm	36	94
Malevkond	32	144
Malev	9	43
K o k k u	77	281

O s a v ö t j a i d

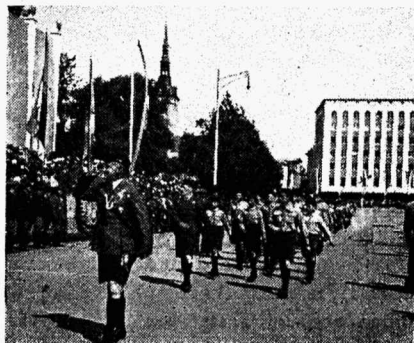
noori	vanu	kokku
730	80	810
1490	185	1675
724	144	868
2944	409	3353

Peastaap võidupüha kogunemise tõttu laagreid ei korraldanud. Üldiselt on eespool toodud arvud jäänud mõõdunud aasta tasemele, väikest tagasiminekut on näidanud ainult rühhalaagrite korraldamine. Põhjuseks on olnud ebasoodsad ilmad just kõige elavamal laagrite kuul, milleks meil on juuni, mil tavaliselt korraldatakse maarühmade laagreid. Korraldamata jäänud laagrite arvu ei saa täpselt ütelda, kuid väga sagedased olid teated ajalehtedes nagu „... reedel pidi algama noorte kotkaste kolmepäevane suvilaager, kuid halb ilm takistas laagrisse minekut. Esiialgu pole selgunud, kas

laagri tähtpäevad lükatakse edasi või jääb tänava laager üldse pidamata“. Osaliselt mõjustas laagrite korraldamist ka üleriigiline kokkutulek võidupüha puhul, sest maapoissi on raske mitmel korral suvel töö juurest ära kutsuda.

Ülemaleva lised kokkutulekud moodustasid osavõtjate arvult järgmise ala, mis haaras suure hulga noori. Neid kokkutulekuid oli viis, mis loeteldud kronoloogilises järjekorras: Valga Maleva propagandapäev ühes spordivõistlustega 19.—21. maini 621 osavõtjaga; Läänemaleva lipupäev Haapsalus 26. mail 343 osavõtjaga; Tallinna Maleva aastapäeva paraad 27. mail 759 osavõtjaga; Viru Maleva lipupäev Rakveres 11.—12. juunini 900 osavõtjaga ja Pärnumaa Maleva lipupäev ühes Kl. Maleva aastapäeva pidustustega, 407 osavõtjaga. Seega kestsid need kokkutulekud 9 päeva ja võttis osa 2791 noort ja 239 vanemat juhti, kokku 3030 osavõtjat. Osavõtjate arv nimetatud malevate koosseisust on umbes 50%, kuid kõige rohkem Valga Maleval — 77%.

Üleriigilisi kokkutulekuid oli üks — noorte kotkaste osavõtt võidupüha-paraadist ja tervituskäigust Vabariigi Presidendi juurde. Sellest on „Kotkas“ kirjutatud, märgime siinkohal vaid arve: kokkutuleku kestus oli 5 päeva ja sellest võttis osa 1151 noort ja 122 vanemat juhti, kokku 1273 osavõtjat.



NK Tartumaa Malev võidupüha-paraadil Tallinnas.

Võistlusi korraldati suvehooajal hulk, kuid käesoleval juhul on arvestatud ainult maleva võistlusi ja Peastaabi noorte meisterlaskevõistlust. Võistlusi oli kokku 6, peamiselt kergejõustikus, nende kestus on 8 päeva ja osa võttis 355 noort ja 34 vanemat juhti, kokku seega 389 osavõtjat. Siia alla pole paigutatud Valga Maleva võistlusi, mis on arvestatud üle-malevaliste kogunemiste all, ja neid rohkeid võistlusi, mis korraldati septembris, s. o. sügisperioodil.

Õppepäevi ja juhtide kokkutulekuid on malevate poolt korraldatud 3 ja Peastaabi poolt 2. Viimasteks olid instruktorite, noortemagistrite ja maleva staabiliikmete nõupidamispäevad Võru-Kubjal „Kotkakodus“. Kokku oli neid ettevõtteid korraldatud 5, kestusega 9 päeva, ja osa võttis neist 101 noort ja 151 vanemat juhti, kokku 252 osavõtjat.

Peale nende on korraldatud muid ettevõtteid, eriti liiklemisnädala läbiviimisele kaasaaitamine ja propaganda. Neid ettevõtteid on 7, kestusega 26 päeva, millest võttis osa 709 noort ja 14 vanemat juhti, kokku 723 osavõtjat.

See on üldjoontes kogu suvine tegevus, millest Peastaabil on täpsed andmed olemas ja võimalik anda arvulist ülevaadet. Nagu eespooltoodust nähtub, on suvine tegevus olnud küllalt elav ja tegevusrohke. Tavaliselt arvatakse, et suvel



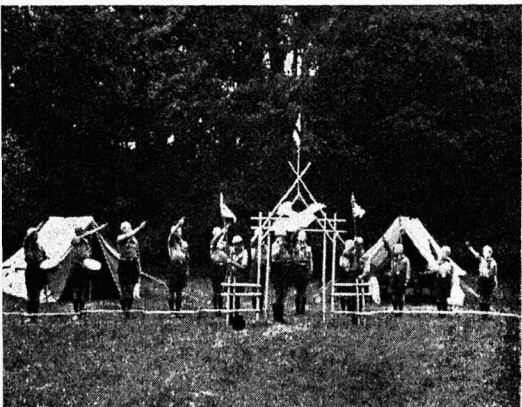
Lihaküpsetamine matkal.

toimuvad vaid laagrid ja matkad, kuid siit nähtub, et muu tegevus on osavõtjate arvult koguni ülekaalus suhtega 1:3. Kuid seejuures on laagrite tähtsus sisulise töö seisukohalt palju suurem ja nende arvu tõstmisele tuleb kõigil juhtidel rohkem rõhku panna. Eriti tuleks rõhutada rühmalaagrite korraldamist. Neid võib korraldada ka kahe või kolme rühma kaupa koos. Ka oleks sel juhul paljudele poistele võimaldatud laagrisseminek, keda suurte kauguste tõttu kodusse välja ei lasta.

Kokku on korraldatud 101 mitmesugust ettevõtet kestusega 338 päeva, millest on osa võtnud 8051 noort ja 969 vanemat juhti, kokku seega 9020 osavõtjat, mis on üle poole meie koosseisust.



Suplemine laagris.



Lipuheiskamine Tallinna Maleva „Side“ rühma laagris.

Nii on loeteldud ürituste keskmine vältus umbes 3¹/₂ päeva ja osavõtjaid igast üritusest keskmiselt 90.

Siinkohal on huvitav märkida, et käesoleva aasta võidupüha kogunemine Tallinna 1273 osavõtjaga on olnud suurimaks noorte kotkaste kogunemiseks üldse, kuna 1935. a. üldlaager jäi väiksemaks 11 osavõtja võrra. Loodame, et rekordi tublisti parandab 1940. a. korraldatav II üldlaager.

Uus instruktor NK Pärnumaa Malevas.

Neil päevil lahkus Pärnumaa Maleva instruktori kohalt kotkajuht M. Maran, asudes instruktorina tööle NK Tartumaa Malevasse. Pärnumaa Maleva instruktorigks palgati senine Pärnu skautide maleva juht n.-skautmaster Nikolai Raist.

NK Viru Maleva korrespondentsvõistlus kergejõustikus.

Noorte Kotkaste Viru Malev korraldas malevapiirkonnalist korrespondentsvõistlust kergejõustikus, millest osavõtt kujunes väga elavaks. Võistlused algasid juba kevadel ning lõplikud kokkuvõtted valmisid nüüd. Osa võttis kokku 800 noorkotkast ning võisteldi 600 m jooksus, kauguses ja pesapalli-viskes. Algkoolilidele koostatud punktidetabeli alusel arvestatud punktide järgi tuli parimaks rühmaks *K a d r i n a*, kes sai 30 võimalikust punktist 28,4 p., 2. Vinni-Pajusti rühm — 25,6 p., 3. Aaspere — 24,3 p. Parimaks üksisportlaseks tuli Kadrina rühmast *A. Green*, kelle tagajärjed kaugus — 5.85, 60 m — 7,6 sek. ja pesapall — 71.00 m. 2. *A. Eisler* (Sonda), tagajärjed vastavalt 5.73; 8,0 ja 76.00. Mõlemad poisid on 17-aastased. Malevkondadest oli kõige enam rühmi väljas *Jõhvi* malevkonnal ning malevkond tuli ka 3230 p. esimeseks, 2. Lüganuse — 2361 p. ja 3. Väike-Maarja mlvk. — 2127. p.



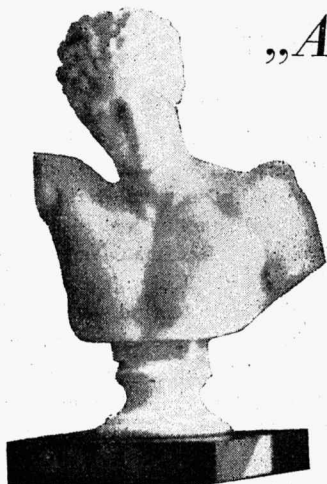
Kuidas oleks võimalik õppida lenduriks? Olen huvitatud lennuasjandusest ja sooviksin omandada reisilennuki juhi kutse. Kas Eestis on võimalik omandada seda kutset? I. L.

Lenduriks saamiseks on olemas kaks teed. Üks — sõjaväe kaudu, kus

vabatahtlikud ajateenijad astuvad lennukooli ja koos sundteenistusega lõpetavad lennukooli, saades sõjaväelenduri kutse. Teenistuse aeg on sel puhul tavalisest märksa pikem. Vastu võetakse gümnaasiumi lõpetanud.

Eralenduriks saab Eesti Aeroklubi kaudu, kes oma liikmeile korraldab igal aastal vastavaid kursusi. Kursuse kestus on 2—3 kuud. Õppemaks kr. 250.—. Kursustele võetakse vastu haridusele vaatamata alates 18 eluaastast. Kursuste lõpetaja omandab sportlenduri kutse.

Reisilennuki juhi kutsele ettevalmistavat asutist Eestis ei ole. Sportlenduri kutse ei anna õigust reisilennukit juhtida.



Tänavune soe sügis võimaldab tegevushooaega alata väljas. Sobivaimaks välistegevuseks tegevushooaja algul tuleb lugeda „Alati valmis!“ võistlust, mis si-

„Alati valmis!“

saldab rea poistekohaseid välistegevuse elemente. „Alati valmis!“ võistlusest osavõtivate üksuste arv on kasvanud aasta-aastalt ja leidnud pooldamist ikka rohkem ja rohkem, sest see võistlus ei anna võrdlemisvõimalusi mitte üksnes üleriigiliselt, vaid ka maleva ja malevonna ulatuses ja on isegi kasutatav rühmas salkadevahelise ja poiste individuaalse paremuse kindlaksmääramisel.

Kuna võistluste läbiviimise tähtaeg lõpeb 15. nov., oleks aeg neis üksusis, kus seni „Alati valmis!“ võistluste korraldamisele pole mõeldud, oma kirjakoost võistluste määrused (kõigile üksusile k. a. kevadel välja saadetud) välja otsida ja võistlused veel enne 15. nov. läbi viia.



Parimaid noorkotkaid „Alati valmis!“ võistlustel 1937. a.

Vasemal: pk. Udo Ani Tartu
Malevast — 120 p.

Paremäl: kp. Uno Vipper
Tartu Malevast — 120 p.



Poisid! Tähelepanu!

1939. a. hakkab „Kotka“ lisana ilmuma noorte osa eriajakirjana 8—12 lk. suurus. Noorte osas ilmub noorte oma töid nii sõnas kui pildis, poistekohaseid jutte, praktilisi juhendeid noorkotkluse alalt, näpunäiteid nokitsemiseks, võistlusi, mõistatusi jne.

Toimetus palub kõiki nupukaid poisse asuda aegsasti kaastöö valmistamisele, sest esimene proovinumber ilmub juba detsembris jõulukungina.

Ühtlasi palume poisse kui ka juhte

toimetusele appi tulla nim. ajakirjale nime leidmisel.

Nimetus peaks olema poistekohane ja meie organisatsioonile sobiv.

Parema nime esitajatele saadab toetus 1) J. Parijõe teose „Teraspois“ ja 2) A. Põdqse „Detektoraparaadid“ auhinnana.

Nime ettepanekud tulevad esitada toimetusele hiljemalt 15. nov. s. a.

Nii kaastöö kui ka nime-ettepanekud tulevad saata toimetuse aadressil: Võidu 10, Tartu.

Toimetus

Valiklauludest.

NK Peastaabi kirjastusel ilmus „Laulgem, poisid...“, sisaldades rohkem kui 100 laulu. Laulude valik on õnnestunud, kuid korraga ei suudeta siiski kõiki neid laule õppida ja seepärast meie laialdased kogunemised jäävad sageli ilma mõnusa ühislauluta või saadakse siis hädavaevalt kaks-kolm sobivat laulu, mida korratakse samal koosviibimisel mitmel puhul.

Harjulased on kõvad laulumehed, kuid teised ei oska nendega kaasa laulda, Sakala poisid üllatavad oma viisidega, saarlased on isegi laulude suhtes teisemaa rahvas, Petseri poisid laulavad kõikidest kaugelt üle — kokkuvõttes iga maa või linn on omaette võimeline kontserti andma, kuid koos ühislaulu teha, selles suhtes teineteist ei mõisteta.

Et seda olukorda lahendada, on mitmelt poolt peetud vajalikuks teha väiksem valik lauludest, mida siis kõik noored kotkad ja juhid üle riigi peaksid laulda oskama — nii sõnu kui ka viisi. Need kujuneksid ühislauludeks kogu meie noorte kotkaste perele, peale selle võib ja on soovitatav igal maleval ja üksusel omad laulud erinumbrina.

„Laulgem, poisid...“ sisaldab ka

hulk laule, mida laialdaselt osatakse, mida algkooli vastavad kavad üldõppimiseks ette näevad — neid pole meil mõtet valiklaulude hulka võtta. Neid tuleb arvestada üldtuntuiks, nagu Hümnn, „Eesti lipp“, „Eestimaa, mu isamaa“, „Vanemuine“ jt. Kui aga kõik laulud valida täiesti tundmatud — see jätaks meid vahest endisesse olukorda, sest õppimine nõuaks liiga palju pingutamist.

Valik on tehtud kohati levinud ja juba teatud määral lauldavaist laulest, mis esijoones meie mitmesuguseiks ühiskogunemiseks sobivad (õppekogunemised, laagrid, lõkkeõhtud jm.).

Nii on valiklaulude nimestikku võetud järgmised laulud „Laulgem, poisid...“ järgi (sulgudes laulu number):

1. Õnne, Eesti (10) — V. Johanson
2. Noorus on ilus (42) — e. rhv.
3. Meie võitluslipp (43) — R. Päts
4. Kotka töotus (46) — ungari viis.
5. Loida, leek (50) — e. rhv. — M. Saar
6. Kotkad laagris (53) — E. Kansa
7. Pillilugu (74) — e. rhv. — R. Päts
8. Merele sõuda (84) — leedu viis
9. Karjapoiss (86) — soome rhv.
10. Õhturahu (89) —

„Laulgem, poisid...“

ei tohiks puududa ühelgi noorel kotkal.

Hind 50 senti.

Organiseerige ühistellimisi oma maleva staabi kaudu!

HTG malevkond sai lipu.

28. sept. s. a. toimus NK Tartu Maleva pidulik avakoondus, millele oli kogunenud üle 500-pealine noorte pere koos noorte kotkaste sõpradega vanemate tege-laste hulgas.

Koondusel toimus ka HTG Malevkon-nale lipu annetamine. Lipp annetati malevkonna juures asuva Sõprade Seltsi poolt. Lipu õnnistas õpet. H. Haamer. Lipu andis malevkonna pealikule üle Maleva vanem J. Lang, kes tõi tervitusi ka Peavanemalt ja HM. Noorsoo ja Vaba-haridustöö Osak. dir. kol. Vellerinnalt.



Noorte Kotkaste Vanema käskkiri nr. 114.

Tallinnas, 14. oktoobril 1938. a.

§ 1.

Vabastan ajakirja „Kotkas“ tegevtoimetaja kohustest noortemagister Valter Hiir'e omal soovil ja kinnitan „Kotka“ tegevtoimetajaks noortemagister Riho Lahi, mõlemad arvates 1. septembrist s. a.

Avaldan nmag. V. Hiir'ele tänu juhtide ajakirja rajamisel ja juhtimisel ligi kolme aasta kestel tehtud hoolsa ja hää töö eest.

Alus: Toimetuse otsus 18. augustil s. a prot. nr. 12.

§ 2.

Kinnitan Noortemagistrite Ajutise Kes-kuse Nõukogu koosseisu üheks aastaks, arvates 27. augustist s. a., järgmiselt: nmag. V. Hiir (esimees), nmag. E. Vardja (abiesimees), nmag. R. Lahi (sekretär), nmag. V. Kulasalula ja nmag. E. Tarn.

Alus: Nmag. Ajutise Kes-kuse kodu-kord § 7 ja 8.

Õiendus: Nmag. Aj. Kes-kuse üld-koosoleku protokoll 27. 08. 38. p. 5 ja Nõukogu koosoleku protokoll 28. 08. 38.

§ 3.

Kinnitan noortemagister Kaarel Liping'u Noorte Kotkaste Peastaabi instruktors, arvates 1. juunist kuni 15. juulini s. a. ja Noorte Kotkaste Peastaabi vanemaks instruktors, arvates 16. juulist s. a.

§ 4.

Kinnitan Noorte Kotkaste Viru Maleva vanema abiks direktor Harald Jänese, arvates 20. septembrist s. a.

Alus: KL Viru Maleva pealiku esitis nr. 1049, 20. 09. 38.

§ 5.

Vabastan Noorte Kotkaste Tartu Maleva pealiku abi kohalt kj. Anton Liping'u elukoha muutmise tõttu ja kinnitan samale kohale noortemagister Riho Lahi, mõlemad arvates 10. septembrist s. a.

Alus: KL Tartu Maleva pealiku esitis nr. 743, 10. 09. 38.

§ 6.

Vabastan Noorte Kotkaste Tartumaa Maleva pealiku abi kohalt noortemagister K. Liping'u elukoha muutmise tõttu, arvates 01. oktoobrist s. a.

Alus: KL Tartumaa Maleva pealiku esitis nr. 250, 10. 10. 38.

§ 7.

Kinnitan noorte kotkaste malevate instruktore kohetadele:

Lääne Malevas kj. Hellmut Kase, arvates 01. aprillist kuni 31. märtsini 1939. a.

Narva Malevas kj. Ernst Saks, arvates 01. juunist kuni 01. juulini s. a., instruktori ajutise kohusetäitjana nk. Hugo Tammet, arvates 01. juulist kuni 30. septembrini s. a. ja osalise tööjõuga instruktoriga kj. Ernst Saks, arvates 01. oktoobrist kuni 31. märtsini 1939. a.

Pärnu Malevas kj. Arvo Voore, arvates 01. aprillist kuni 31. märtsini 1939. a.

Pärnumaa Malevas kj. Mihkel Märan, arvates 01. aprillist kuni 01. oktoobrini s. a. ja Nikolai Raist, arvates 01. oktoobrist kuni 31. oktoobrini instruktori kohusetäitjana ja 01. novembrist kuni 31. märtsini 1939. a. instruktoriga.

Saaremaa Malevas kj. Arno Elmik, arvates 01. aprillist kuni 24. septembrini s. a.

Sakalamaa Malevas instruktori kohusetäitjana Jüri Panga, arvates 15. aprillist kuni 15. oktoobrini s. a. ja instruktoriga alates 16. oktoobrist kuni 31. märtsini 1939. a.

Tartumaa Malevas ajutise instruktori kohusetäitjana res. lipn. Henno Pajo, arvates 01. juunist kuni 01. augustini s. a. ja kj. Mihkel Märan, arvates 01. oktoobrist kuni 31. märtsini 1939. a.

Valga Malevas kj. Johan Laar, arvates 01. aprillist kuni 01. septembrini s. a. ja Leo Alliste, arvates 01. septembrist kuni 31. märtsini 1939. a.

Õiendus: ljh. nr. 24 — N.

§ 8.

Noorte Kotkaste malevate palgaliste instruktore ametsoitude tasude aluseks väljaspool oma tegevusrajooni ja oma maleva ettevõtete puhul tehtavaid sõite võtta Ametsõitude tasude seadus (RT 1935, 33, 285; RT 1936, 78, 628 ja RT 1937, 29, 275) ühes muudatustega. Tasu suuruseks lugeda instruktorele Noorte Kotkaste Peastaabi poolt riiklikest summadest makstav kuutasu.

J. Maide,
Vanema kt.

J. Tedersoo,
Peastaabi ülem.

NK Tartu Maleva tegevusest.

Oktoobris algavad ettevalmistused üle-riiklikeks

„Alati valmis!“ võistlusteks.

Samal ajal toimuvad signaliseerimise, sõlmesidumise ja kurnivõistlused. Kuu lõpul sooritatakse „Alati valmis!“ võistlused. Samal ajal õpitakse laul „Õnne, Eesti!“ Et proovida poiste vastupidavust, peetakse ka üksustevaheline rännakvõistlus rühmadele ja välimäng peredele.

November algab salgapealike kooli teostamisega. Edasi korraldatakse rühmadele maleturniir ja peredele kabeturniir. Mõlemad võistlused on individuaalsed. Lauludest tuleb korrata ja õppida „Kuule püha vannet“. Novembris toimub ka Maleva häire. Üldse tahetakse sellele rõhku panna, et side oleks kiire ja eeskujulikult välja arendatud.

Detsembris

pühitsetakse Maleva aastapäeva.

Sel puhul korraldatakse pidulik aktus ja ettekannete-õhtu noortele ja lastevanematele. Samal kuul korraldatakse ka jiu-jitsu kursus ja õpitakse laul „Eesti lipp“. Enne jõulune tegevus lõpeb jõulukoondusega.

Jaanuaris algab uisutamise- ja suusatamiskursus. Edasi toimuvad aja ja raskuse määramise võistlused üksustele. Jaanuaris on nähtud ette ka üksuste meeskondadevaheline maleturniir rühmadele ja kabeturniir peredele. Korrata ja õppida tuleb laul „Me võitluslipp“.

Veebruaris algavad ettevalmistused Vabariigi aastapäeva pühitsemiseks. Rööbiti sellega toimub

maadluskursus vanematele poistele,

uisutamise- ja suusatamisvõistlused ning katsed nendel aladel vastava märgi omandamiseks. Võetakse osa Kaitseliidu suusavõistlustist ja korraldatakse Vabariigi aastapäeva pühitsemise puhul siselõkke. Edasi toimub kirjalik test 1. järgukatse ulatuses. Korrata ja õppida tuleb laul: „Maarahva, talupoega...“

Märtsis algavad rahvastepalli võistlused peredele. Samuti toimub maleva näiteringi avalik pidu ja raadiotund koos Tallinna Malevaga. Märts lõpetatakse korv- ja võrkpalli-võistlustega.

Aprillis viiakse läbi

laskevõistlused väikekalibrilise vintpüssist

vanematele poistele. Samal ajal toimuvad ettevalmistused laagriks, viiakse läbi murdmaajooksu võistlused ja vastava ala märgikatsed. Aprillis on veel ette nähtud õppepäevad turismis nooremaile juhtidele ja vanematele poistele.

Kuna mais lõpeb õppetöö ja seega koolides õpilastel palju tööd, siis on noorkotkalik tegevus piiratud. Korraldatakse vaid kergejõustiku kolmevõistlused, kevadperioodi avarongkäik Tartu tänavail ja üksustele nädalalõpu-laagrid Tartu lähedal.

Juunis võetakse osa Kaitseliidu kevadpeost, korraldatakse Maleva 9. üldlaager, 3. õppelaager nooremaile juhtidele, patrullvõistlused ja Võidupüha pühitsemine. Juulis ja augustis on nähtud ette matkad, rännakud, laagrid ja ekskursioon Soome.

Väljaandja: NK. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-ltm. P. Asmus, prof. E. Ein, rektor J. Köpp, koolide inspektor J. Lang, V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmaa.

Toimetuse: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid R. Lahi (tegevtoimetaja), V. Hiir, K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetuse-talitus: Tartu, Võidu 10, tuba 16, tel. 17-44.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti.

Ajakiri ilmub 12 korda aastas.

Posti jooksey arve nr. 2133.